

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

dr. BALOGHY ERNŐ.

Kiadótulajdonos:

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEKET

és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Előfizetési felhívás

„BÁCSKA“

XXVI. évfolyamára

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 kor.
Negyed évre . . . 3 kor.

Néptanítók számára:

Egész évre . . . 8 kor.
Fél évre . . . 4 kor.
Negyed évre . . . 2 kor.

Előfizetési pénzek **Bittermann
Nándor és fia** könyv- és könyom-
dájába küldendők.

A „Bácska“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

Műkedvelés.

Zombor, 1903. június 25.

(T. Z.) A készülöben levő ipar-
kiállítás egyik legszebb eszméje az,
hogy alkalmat fog nyújtani a nagy-
közönség előtti bemutatkozásokra azok-
nak, akiket műkedvelőknek nevezünk.
Kedves kis csoportját képezik ők a
társadalomnak és talán ők sem sejtik

azt, hogy a nagy művészetek, továbbá
a műveltség terjesztése érdekében fontos
missziót teljesítenek.

Csak egy baj van és pedig az,
hogy a műkedvelők minden törekvésük-
ket a zenei műkedvelésködére pocsé-
kolják és nem veszik figyelembe a
többi művészeti ágakat.

Majdnem minden házban van egy
zongora és sok helyütt az általános
műveltségnek az a mértéke, vajjon
tudunk-e egy divatos keringőt, vagy
egy operett kuplét eljátszani. Éveken
át sanyargatják magukat vagy a szom-
szédokat a zongora diletánsai, hogy
valamelyes gyakorlatra tegyenek szert,
de vajjon ugyanilyen arányban érdek-
lődnék-e a többi, semmiképen sem
alsóbbrendű művészetek iránt? Szó
sincs róla. Mintázni, rajzolni, csak
kevés ember tanul; a fiatalság örül,
ha kikerül az iskolából, ahol kötelező
tantárgy volt a rajz. A képzőművésze-
tek nem népszerűek. Jellemző, hogy a
társaságban vannak „zene-bolondok“
emberek, akik ha török, ha szakad, ott
vannak mindenütt, ahol három akkord
fölszendül. Kép és szobor „bolondok“

azonban mondhatni: nagyon csekély
számmal vannak — sajna. Ez termé-
szetes: igazi szenvedélyes hiva a mű-
vészeteknek többnyire csak az olyan
ember, aki legalább diletáns módon
maga is kóstolgatott a festészetből,
vagy a rajzolásból. Csak az ilyen
ember érzi meg azt a bűvös varázst,
ami egy vonalban vagy egy színtolt-
ban rejlik, csak az tud érte igazán
rajongani! De az ehhez szükséges út-
mutatást hol szerezzé meg? Az iskolá-
ban? Az iskola nem nevelhet műkedvelőt,
mert gátul áll, mint mindenben, ugy-
ebben is — a sablón, a rendszer,
szóval: a paedagógiai vaskalaposság.
Az iskolában csak Róma, Athén, azután
meg ismét Athén és Róma dominál —
és ez a mi szerencsétlenségünk! Az
iskolában megcsömörlik már a fiatal
lélek az elkoptatott classicismustól és
kifárad. Nem marad már ideje a ter-
mészetten alapuló művészi érzés befoga-
dására. Akikben hajlandóság van, hova
forduljanak?

Szakiskolába nem járhatnak, mert
a mi idevágó intézeteink éppen nem
alkalmasak mostani avult elveken ala-

A BÁCSCA tárcája.

Cipruslevél.

Én elveszített kicsi lányom,
Elhagytál, mint egy hajnalálom;
Nem jössz immár velem . . .
Most úgy bolyongok a mezőben
Kifosztogatva, elgyötörten,
S a révet nem lelem.

Látom könyűim fátyolán át:
Csokrunkhoz a mezők virágát
Hogy tépi kis kezéd . . .
Soha én többé meg nem érem
Búzavirágon, pipitéren
Azt a színt, fényt, becsét!

A míg tenéked is daloltak:
Rigók füttyének, kakukszónak
Meséje, titka volt . . .
Most nincs daluknak bája, lelke,
Mi fájó szívem érdekelje:
Te már nem hallhatod!

Hol együtt mentünk, arra járok;
Úgy szánnak a kis vadvirágok
Kálváriámon át . . .
Keresem mindenütt az útba' —
Bár zápor mosta, szél befűtta —
Kis lábaid nyomát.

Itt hősöködnék, amott kacagtál . . .
Most? Szerde, minden fordulatonál
Fojtó csönd, végtelen . . .
Ajkam becézve hív, idézget:
Édes kis szókém, szent ígézet,
Jelenj meg énnekem!

S az örök összhangnak szelíden
Reám omló lebeleteben
Látó ihlet fogan;
Rózsás verőfény reszketésén
Üzenet éri szívem . . . és én
Siratlak boldogan.

Kozma László.

A macedon.

— Rajz az újságírói világból. —
Soh'sem láttam lármásabb szerkesztősé-
get, mint a „Magyar Szellem“-é volt abban

az időben, mikor én is tagja voltam a szer-
kesztőségnek. S e lármás szerkesztőség leg-
lármásabb szobája is a mienk volt s a szoba
leglármásabb embere Aximovics Gregor, a
„macedon“, amint mi neveztük.

Hogy miféle nemzetiségű volt Gregor,
azt valójában ő maga se tudta talán. Hogy
mi volt a tulajdonképeni foglalkozása vagy
hivatása, arról a legellentmondóbb hírek
keringtek az újságírói világban. Némelyek
azt mondták, hogy tagja volt a macedon
forradalmi bizottságnak és menekülnie kellett,
mások szerint valami orosz nemesi család
sarja volt s mint ilyen amerikai párbajban
fekete golyót huzott, mire az öngyilkosságnak
azt a nemét választotta, hogy újságíró lett.
Legvalószínűbbnek az a verzió látszott, hogy
mint délvidéki kalugyer, elcsábította egy
szerb nábobnak a feleségét és annak dűhe
elől és pár ezer forintjával külföldre szökött;
elfogyván pénze, visszajött Budapestre, hol
a Magyar Szellem élelmes szerkesztője a
hirlapirodalom számára fölfedezte.

Kivtülle még hárman voltunk a szobában.
Egy filozopter, ki attól való félelmében, hogy
ha diplomát kap, vidékre nevezik ki tanárnak

puló szervezetükénél fogva a rajztanulásra. Magánintézetünk alig volt eddig; néha napján ha iskolát nyitott is egy-egy művész, az rendszeren rövid életű volt, mert fenntartása költséges és a művészek nem áldozhatják fel idejüket egy reménytelen vállalkozásra.

Most a legújabbban azonban némileg változott a helyzet. A művészek nem kevesebb mint tíz iskolát nyitottak meg: a hölgyek részére. És ez jellemző. A művészek, festők és szobrászok első sorban is a minden iránt fogékony női lelkekre számítanak bizton és velük mint a leghatalmasabb hódítókkal akarnak hódítani hiveket a művészetnek is.

A művészet hál' Isten sokszor emlegetett szavá vált az utóbbi három-négy évben. A közfigyelem ráterelődött erre az elhanyagolt fogalomra, már beszélnek róla, törődnek vele. Hozzájárult az a körülmény is, hogy finom lelkű miniszterünk Wlassics Gyula egy sor művészeti reformmal boldogította a művelt közönséget. Felépült a Szépművészeti Múzeum, ahol pompás kiállításokat, telolvasásokat tartanak, az Iparművészeti Múzeum tárlatokkal és versenyekkel iparkodik hatni, évről-évre szaporodnak a vidéken rendezett műtárlatok; nagy kereskedőcégek művészi versenyen szerzik be plakátjaikat; a finomabb izlésű közönség már elfordult az olajnyomatoktól és mindinkább oda fordul a művészi munkák felé.

A nagy fogyasztó közönség, a művészetek egyetlen természetes mecenása azonban még mindig eléggé idegentül áll a művészetekkel szemben.

Oka ennek talán az, hogy a művészetnek volt és van is bizonyos számú sétálóközönsége, amely végignézi a

kiállított képeket és szobrokat, főképp ha az ilyesmi ünnepies megnyitásokkal vagy esti hangversenyekkel köthető össze. De mélyebb rokonságot nem keres vagy nem talál a művészek alkotásainak körében. Csak lát, de nem érzi azt át, amit látott.

Itt érezni hijját a műkedvelőknek. Ha valaki úgy a dilettáns méltányolja, elsősorban azokat a nehézségeket, a melyeket a művészi technika a kivitel elé gürdit. Ő megérzi a diadalt is, amit e nehézségek legyőzésével kiérdemel a művész. Értelmesen követi vonalait, formáit, színét, hiszen maga is mennyit próbálkozott velük! Becsüli ezt a munkát s ha hozzá még fantáziával megáldott, költői megindulásra képes ember, mélyen átérzi a jó, az igazi művészi munkát. Holott a közönség többi része vagy görcsösen ragaszkodik az eddig látott képek, szobrokból levont sablonhoz, vagy pedig a könyvekben, cikkekben olvasott esztetikai fejtegetések mankójára támaszkodik.

A műkedvelők tehát igazi méltánylói a művészetnek oly viszonyok között, mint a milyenek a miénk. Igaz, hogy alapos okunk van a műkedvelés tulságos elhatalmaskodásától félteni is a művészetet, de ettől egyelőre egy csöppet sem kell tartani nálunk. Most még nagyon is kívánatos volna, hogy mentől szélesebb rétegek foglalkozzanak mintázással, rajzolással, festéssel, még pedig nemcsak az előkelő osztályokból, hanem lehetőleg mindenütt, ahol a finomult izlés. a művészi munka eredményeként beköszöntő tisztultabb, nemes érzés jó hatással lehet. Nem kívánhatók tehát, hogy ez a finomult és sajátos színű intelligencia csak a tehetős osztálynak váljon erényévé, hanem okos

dolognak tartanók, ha az általánossá válnék.

Bizony jó volna, ha a művészkedés nemcsak a fővárosban válnék divattá, hanem nálunk a vidéken is. Más levegőt, más szokásokat teremtené az, mert bizony a mostani, nem valami egészséges.

A festészet, a szobrászat Németországban sikereinek felét a műkedvelőknek köszöni: ott klubokba, egyesületekbe tömörült a sok dilettáns, csupa valódi intelligens, a művészet kérdései iránt melegen érdeklődő ember hatalmasan pártját fogták a művészeknek anyagilag, erkölcsileg támogatták. Mi több egész irodalma támadt Németországban a kérdésnek, keretei megbővültek, az érdeklődők sorába lépett az ipar, a kézművesség, a kereskedelem is és a maga előnyére is sok tanulságot merített belőle.

Ebből az okból kívánatosnak tartjuk a műkedvelés terjesztését és terjedését. Jó volna, ha helyenkint összeállnának azok, akiknek kedvük van e nemes foglalkozáshoz és jóra való művészekkel adanának maguknak alapos utbaigazítást.

Igazán szükség van egy ily publikum nevelésére, hogy a műzítés minél szélesebb keretekben terjedjen. A jövő évi iparkiállításnak egyik legszebb csoportját fogja képezni a dilettánsok osztálya, tehát meg lesz az alkalom, hogy a nagyközönség lássa, mily fontos eszköze a művészetek terjesztésének éppen a dilettánskodás.

Végre is meg kell szűnni annak a sokszor hangoztatott panasznak, hogy hazánk tizenhét millió lakosa közül alig érdeklődik néhány száz a művészi dolgokkal.

s itt kell hagynia Pestet, nem merete letenni a vizsgáit, egy szegény dsentri fiu, kinek ez a szerkesztőségi szoba volt az archimedesi pontja, honnan Magyarországon a rendet meg fogja változtatni, meg én.

A filozopter szabad gondolkozó és demokrata volt, ami nem zárta ki, hogy olykor örömsugárzó arccal ne ujságolja nekünk:

— Ma kezet fogtam az államtikkárral.

A dsentri fiu függetlenségi párti volt s egyre bizonygatta, ha meg nem előzik, ő hozza létre Magyarország és Ausztria közt a perszonál-uniót.

A macedon pánszláv volt, a szónak nem gyűlöletes értelmében. Nem gyűlölt ő semmi nemzetet, csak a magáét szerette fanatikusan. Lelkében kiolthatatlanul élt a szláv népek történelmi nagysága, jövődó hatalma. Oroszországra hívó imádatlall tekintett föl.

Én abban az időben semmiféle határozott pártállást nem foglaltam el. Mint mondtam, nem alkottam még meg e tekintetben önálló véleményemet s ha hárman összevitattokoztak, én egyre azon voltam, hogy az ellentéteket elsimítsam köztük, hogy kibékít-

sem őket. Ha az olvasó ebből az következtetné, hogy evvel valamennyiök rokonszenvét és elismerését kiérdemeltem, csalódik; ellenkezőleg: szidtak és ócsároltak léha elvtelenségem miatt.

Oh azok a politikai viták a „M. Sz.” szerkesztőségében! Szerencse, hogy szobánk egy bérkaszárnya második udvarának harmadik emeletén volt, különben a rendőrség is többször beavatkozott volna. Így is többször beavatkozott arra az esetre, ha csenedesebben nem lesztünk és a házmester csak a busás kapupénz átalány kedvéért hunyt fület a minden fogalmat felülhaladó hangzavar előtt, mely a tus-szobából két udvaron és három emeleten át lehatolt hozzám.

A filozopter teli tudóval beszélt az egyenlőségről, népfenségről, a dsentri megpróbált dörgedelmes szónoklatokat tartani az osztrák tulkapások, a kamarilla ellen, Gregor mindkettőjüket tudörögte a szláv nemzetek dicséretivel, a pánszláv követelések jogosságának hangoztatásával, míg én olyan hangökonómiaival, mely egy olasz tenoristának is becstüetére válnék, rikoltoztam közéjük:

— Nyugalom uraim! Tisztázzuk az eszmét!

Többször előfordult, hogy a heves ellenfelek a vita hevében egymás személyét is megsértették, amiből mindig majdnem párbaj lett. Ilyenkor aztán mindig én vettem közbe magamat.

— Fiúk, ne feledjétek, hogy a legszerényebb párbaj is egy ötvenesbe kerül.

Rendszeren sikerült őket leszerelnem. Ilyenkor aztán betértünk egy vendéglőbe béke vacsorára s a békevacsora vége rendszeren az lett, hogy a békülők felek ismét csunyaúl összevesezkedtek s hogy ott a helyszínen el nem püföltük egymást, leginkább annak köszönhetjük, hogy titokban mind abban reménykedtünk, hogy a vacsorát a a másik fogja kifizetni.

Mert szegény volt a gárda végtelentül. Hónap végén hányszor mormogtunk eféle monológokat:

— Az egész gazdasági depresszió az én zsebemen vonul át.

— Nincs egy rongyos souverignem se.

— A tatárjárás óta ilyen nyomorban nem voltunk.

Sok mindenfélét kell még tenni ez állapot javítására. Mi a műkedvelés terjedésében is hatalmas faktort látunk a cél elérésére. Főképp azért, mert a dilettánsok tábora nemcsak önfeláldozó műpártolókat nevel, hanem a művészekhez igazán értő, azt igazán átérző közönséget is. S az utóbbi talán még fontosabb az előbbinél.

Az ellmondottakat egybevetve örömmel üdvözljük a kiállítási rendezőség szép tervét azon óhajással; vajha megyénk és városunk az első volna, amely fényes tanúságot szolgáltatna a művészet pártolásában!

Rákóczy nagy lelke . . .

(L. Z.) A nemzetek öntudata nagy eszményekért lelkesül, amelyeket nagy emberek személyesítenek meg. S minden nagy változás ilyen nagy lelki erővel, tiszta látással és végtelen önfeláldozással megáldott embereket követel. Ha sikerül a harc, amelyért zászlót bontottak, hőssé lesznek, ha elbuknak: vértanukká avatja őket a történelem és glóriával övezi emléküket milliók szeretete.

De a vértanuk véréből, nagy emberek emlékéből, elbukott harcok történetéből ezerszeres erővel kihajt a szabadság fája. Ez az örök küzdelem, örök hit, örök reménység táplálja és tartja fenn a nemzetek önbizodalmát s adja meg számukra az örök életre való jogosultságot. Rákóczy nagy lelke a mult nagy eszményeiből táplálkozott. Célja ennek megvalósítása volt, hitének alapja: a nemzet erejében való bizalom, reménységének élesztője: az örök állami életre való hivatottság; eszköze az igazság fegyvere az eltipró jogtalanság ellen. Vértanuvá lett: mert elbukott a haza,

de hős volt: mert eszközei tiszták, célja igaz, becsülete szeplőtelen maradt.

Eldobott magától fejedelmi vagyont, hatalmat, befolyást, nyugalmat, hogy csak nemzetét boldogíthassa s inkább elment bujdosásnak, meghalt szegényen, számkivetésben, semhogy megéljen gazgon szolgaságban.

Azért emléke minden idők eszmény képe marad. Azért bár teste most is idegenben nyugszik, lelke itthon maradt. Az ő fenséges multja záloga a mi szebb jövődönknék. S a kurucok elhullott véréből megtermékenyült a magyar föld. S a kurucokból, másfél száz év múlva megszülettek a honvédek. Rákóczyból megszületett Kossuth. Mert hajdan — kuruc — és honvéd az egy! Mert Árpádot, Bocskayt, Rákóczyt, Kossuthot mind egy anya szülte: a magyar szabadság!

A név megváltozott, az eszme ugyanaz. S a földre hullott mag újra kikel s az eltemetett hősök ismét feltámadnak, a küzdelem elbukik, de megint megújul, míg e föld áll s azon magyar lakik. Aki megteremtettél, aki megneveltél, aki kiverettél kelet pusztáiról, aki megmentettél a tatárjárástól, aki szabadítál török igtól, hőseket elvettél, vértanukat adtál, ezer esztendeig védtél, megtartottál:

Magyarok Istene! emeld föl karodat, oszd ki igazságodat, adjál e nemzetnek örök reménységet, el nem muló erőt, örök boldogságot.

Régi iskoláinkról.

I.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósága a régi kir. helytartótanács intézkedése folytán 1842-ben a megye területén levő összes iskolákat összeíratta. Ekkor folytak t. i. az előmun-

kálatok a tanügy országos ujászervezéséhez s így az akkori főkörmányszék összegyűjtette az összes iskolák kimutatásait, mert megbízható összeírás addig egyáltalán nem volt.

Vármegyénkben is ez volt az első rendszeres és fontos összeírás s miután az a megye levéltárában ma is meg van, nélkülözhetlen és megbecsülhetlen kincsét képezi régi iskoláink történetének. Mivel e nagybecsű lajstromot a megyei régi levéltár tömkelegéből csak ujabban sikerült kihalásznunk, sajnos, az abban foglalt adatok a megyei monografia tanügyi részében nem voltak értékesíthetők.

Az összeírás járások szerint községről-községre történt s mint látni fogjuk, kiterjedett az iskolaügy minden részletére.

A megye középjárási kimutatását Odry András főszolgabíró 1847. márc. 19-én állította egybe. Iskolái a következők:

Apatinban. Két épületben három tanteremben folyt a tanítás. Volt külön első fiú és első leány, továbbá egy vegyes II-ik osztály. Az első fiúosztály tanítója: Marsch Ignác r. kath., jó magaviseletű és szorgalmas. Javadalma a községtől 160 váltó forint évi fizetés, 40 pozsonyi mérő buza, 12 öl lágú fa, két koci széna és szabad lakás. A kir. kincstár e javadalmazáshoz nem járult semmivel. Tanított 410 gyermeket, kik közül 407 kath., 3 zsidó volt. A tanulók közül télen 410, nyáron 125 járt rendszeren iskolába s ezek „magyar és német nyelven betűk ismerésére, szótagek foglálására, olvasásra, írásra, számolásra, és a német kis kathekizmusra tanítottak.“ Az első leányiskola tanítója: Fekter János róm. kath. kántor, jó viseletű és szorgalmas. Fizetése készpénzben 200 frt, továbbá 4 koci széna, 12 öl lágú fa, 50 pozsonyi mérő buza és szabad lakás. Tanított 290 kath. gyermeket, kik közül nyáron 286, télen mindannyi járt iskolába. A tanítási anyag ugyanaz volt, mint a fiúiskolában.

A második vegyes osztály tanítója: Csermák János r. kath., jó viseletű és szorgalmas. Javadalma 160 váltóforint, 50 forint lakbér, 100 font marhahus, 12 itce vaj, 12 öl lágú fa, 40 mérő buza. Tanított 108 fiú és 59 leánygyermeket, ezek közül csak 1 izr. a többi kath. vallásu. Télen 167, nyáron 125 gyermek járt iskolába. Előirt tananyag: magyar

S a szép tavaszi napok nyájas alkonyatán hányszor huztunk sorsot afelett, hogy ki csapja be a felöltőjét.

A macedon volt még köztünk a legvagyonosabb. A világ minden részéből jártak számára lapok. Őt hat európai nyelven irt hetven különböző lapba. Spanyol lapokba fordított orosz lapokból e napsugaras Itáliának a fagyos Skandináviában termelt gondolatokat tolmácsolta. Így aztán mindig csurrant-cseppent neki valahonnan valami és sokszor végszükség esetén, midőn mi három fiatalabb a töprengéstől kábuló fejjel ültünk körül az asztal a tus-szobában, (így hívták szobánkat, mert ideges elődeink a melegebb évszakokra hideg zuhanyt rendeztek be benne) egyszerre belépett a macedon s utólérhetetlen grandezzával egy tizest dobott az asztalra. E pillanatban mindnyájan russofilok lettünk.

— Éljen Oroszország!

— Hip, hip, hurrah Balkánia!

— Éljen a szláv egység!

És dicsértük neki Dosztojevskit és Gorkijt, az ő két bálványát, pedig az utóbbi-tól abban az időben nem ismertünk mást, mint egy novellát, melyet Gregor lefordított

s amelyet aztán én gyurtam át magyar irodalmi nyelvre, mert a macedon nem volt korrekt magyar, voltaképen talán egyáltalában semmiféle nyelvet se birt tökéletesen. A magyart, a németet és a franciát bizonyosan nem s a szerb beszédébe francia meg angol frázisokat kevert.

A szerkesztőnek gyűlt meg legtöbbet vele a baja.

Akkoriban Szófiában, Belgrádban és Bukarestben egymást érték a kormányválságok és ha a macedonon állt volna, egy héten hét vezércikk foglalkozik a balkáni viszonyokkal. Minden szerb-bolgár határviellongás világpolitikai volt ő előtte s ha egy volt szerb miniszter meghalt — pedig hány van ilyen — könnyeket ontott mérgében, hogy legalább egy tárcában meg nem énekelhette életét.

A szerkesztő hiába veszekedett vele. Hiába mondta, hogy ez fontos lehet Szerbiában, meg Montenegróban, de a magyar olvasó közönség érdeklődési körén kívül esik, dűbbe jött.

— Ez, ez az a híres magyar közöny — mondotta — lapjaik tanulmányokat irnak

a Sarah Bernhard meg a Duse játékaról, de a szomszédos állam beléletével nem törődnek. Nem a generálisok, hanem a kereskedelmi utazók bódítják meg az országokat. Azok a németek, akik pamuttal meg posztóval kereszttül-kasul utazzák a Balkán államokat és kiviteli piacot teremtenek a német ipartermekeknek. Mert nekünk van pénzünk uraim, ha nem tartunk is fenn nagyszerű operákat és fővárosainkban nincsenek is műkincsek felhalmozva.

Szenvedélylyel, tüzzel beszélt és sok igazság is volt a szavaiban, de mi nem sokat törődtünk vele. Fiatalok és jókedvűek voltunk mindannyian, ő felül volt a harmincon, de azért bármelyikünknek több tekintélye volt, mint neki.

Nagyon nyílt természete volt. Amit tudott, amit érzett, kimondta. Miukat már megkapott a kor rontó szele, raffináltak és képmutatók voltunk. Ha pénzt éreztünk nála, hizelegtünk s a vacsora után, az ő szivarjával a zsebünkben, a markunkba neveltünk.

— Az ön tehetése, az ön képességei — mondogattuk, míg ő mélabusan oktatott beuntünk.

és német írás-olvasás, fogalmazás, számolás, a német szentírás és középkeletkezés. A tanítás eredménye általában jó. Az apatini tanulói létszám 867 gyermekből állt.

Bezdánban. Az iskola két épületben két tanteremből áll. A régi iskola tanítója: Szántó Ignác r. kath., nős, hét gyermeke van, latinul jól beszél. Javadalom gyanánt a községtől 180 váltó forintot és 18 öl lágú fát élvez szabad lakással. A kir. kincstári uradalomtól $\frac{2}{4}$ telek földet bír használatra. Az általa vezetett I-ső osztályba 46 fiu és 33 leány jár, akik mind kath. vallásúak. Az új iskola tanítója Bogdy József r. kath., nős, köteleességét ő is pontosan teljesíti. Fizetése 300 frtból, 12 mérő kétszeres buzából és 18 öl lágú fából áll szabad lakással, földet nem hasznélvez. Ő is I-ső osztályt vezet, melybe 221 fiu és 81 leánygyermek jár. A tanítás anyaga a következő: „Mind a két iskolában ugyanazon egy tudomány tanítatik, t. i. a középkeletkezés, biblia, kis keletkezés, olvasás, betűfoglalás, betűösmerés és számolás. Megjegyzésre méltó, hogy próbatételek alkalmazásával a tanító elébe vágva, az oda jövő kérdéseket adnak fel a tanulóknak, mi a szokott sorozaton túl levén, megrettenést okoz és a tanulók a tudásból kiemelteknek s a tanító elleni figyelem a tanulók előtt csorbul.“ Az eredmény különben általában meglehetősen. A tanulók $\frac{1}{3}$ ad része a nyári hónapokban nem jár iskolába. A két tanítóhoz összesen 381 gyermek látogat el rendszeresen.

Monostorszezen. Az iskola egy tanteremben két osztályból áll. A tanító: Várday János, r. kath., jó erkölcsű. Javadalma a községtől 50 váltóforint, 30 pozsonyi mérő buza, 6 öl lágú fa, 60 font só, 30 font marhahus, 20 font faggyu, 2 szekér széna, 2 pár új csizma, a kincstártól $\frac{1}{2}$ telek föld. A tanulók száma 262 fiu, 134 leány, összesen 396, nyári időben azonban a gyermekek $\frac{1}{4}$ része kimarad. A két osztályban magyar, sokac és német írás, olvasás, számolás, keletkezés, biblia és a földrajz tanítatik „középszerű“ eredménnyel.

Dr. Dudás Gyula.

Tanítók gyűlése.

I.

A „zomborvidéki r. k. tanító-egylet“ tagjai minden évben egyszer összegyűlnek,

— Tanuljatok fiuk, tanuljatok az isten áldjon benneteket. Ha nem bővítitek látkörötöket, ha megelégedtek a máról-holnapra való éléssel, elsekélyesedtek. Legyerek tudósok, legyetek erősek, hogy urai maradjatok sorsotoknak. Hejh! én se így kontempláltam most tizenöt éve.

A szemei megteltek könnyel. Nagyon sajnálta magát.

*

Most két esztendeje. Künn állottunk a rákosi temetőben egy nyitott sírgödör előtt. Levett kalappal állottunk ott, fűrteinkkel szabadon játszott a kósza tavaszi szellő. Az eső is szítáldott esendesen, alig vettük észre. Fialat, selyemszakálu szerb pap beszentelte a sirt s a halottas ének lágú hangjai bucsuztatták Aximovics Gregort e földi világtól.

Azután leeresztették, a göröngyök, a föld dübörögve omlottak koporsójára . . .

Isten veled Gregor! Találd meg ott tul, ami után itt oly hiában vágyott nyughatatlan lelked: a nyugalmat, a hékességet.

Beér M.

hogy számot adjanak évi működésük eredményéről és megmutassák, hogy az egyesület hivatása magaslatán áll, tagjait önzetlen munkásság, hivatás szeretet tölti be.

A gyűlés lefolyásáról a következő tudósítás szól:

A zomborvidéki r. kath. tanító-egylet f. hó 4-én tartotta évi rendes közgyűlését a tagok élénk részvétele mellett. Ezt megelőzőleg 9 $\frac{1}{2}$ órakor szentmisét hallgattak, mely után a központi fiúiskolában gyülekeztek, hol is a gyűlés Czinkler Gyula egyleti alelnök vezetése mellett a következőképp folyt le:

Czinkler Gyula elnöki megnyitójában szép szavakban tolmácsolja a gyűlés érzelmeit, midőn legmélyebb sajnálatának ad kifejezést afelett, hogy szeretett elnökünk Lajthay János érseki hiv. iskolátogató hosszabb betegsége utáni gyengélkedés miatt a jelen alkalommal körünkben meg nem jelenhetett és felbontja Lajthay elnök által küldött levelet, mely ekként hangzott:

Mélyen tisztelt közgyűlés! Mai napig reményltem, hogy önök kedves körében személyesen fogok megjelenni. Megrongált egészségi állapotom azonban e nedves időjárásban ezt lehetetleníti. De ha testben nem is, lélekben önök között vagyok s mai működésükre Isten szent áldását kívánom.

Kérem Önöket, engem, a távol maradni kényszerült elnököt, tartsanak meg oly őszinte szeretetben, aminővel én Önöket körülfontom, ki a mélyen tisztelt közgyűlésnek vagyok kész szolgája: Lajthay János plébános.

Az erre következők eljenzések lecsillapulta után Humpfner Alajos pénztáros terjeszté be jelentését, mely szerint a pénztár vagyona tőkében 4705 korona 35 fillér, készpénzben 46 kor. 75 fill. Petényi József, a kath. tanítók segélyalap gyűjtő-bizottság pénztárosa mint szomorú jelenséget tudatja a közgyűléssel, hogy a tagok száma nem hogy emelkedőben volna, hanem csökken, úgy hogy a lefolyt évben összesen tíz tagja fizetett csak 16 koronát, mely összeg annak idején Kalocsára felterjesztetett. Ujból felhívja tanítótársait, hogy e jótékony intézményt tőlük telhetőleg támogassák annál is inkább, mert ezzel önmagunkat segítjük. Mindkét jelentés tudomásul vétetett és most következő a gyűlés legérdekesebb része: „A népiskola teendője a szocializmus és kivándorlás terjedésének megállítására“ című tétel felolvasása és megvitatása.

A doroszlói tantestület nevében beadott, igazán gyakorlati életből vett példakkal ilusztrált munkálattal Mayer Ignác olvasta fel. Szerinte a szocializmus megállítására szempontjából az iskola teendői:

- a) a vallásos nevelés;
- b) az isteni tekintély alapján a földön élő emberi tekintélyek elismerése és respektálása;
- c) a szocializmus elleni elbeszélések közlése.

A kivándorlás megállítására pedig ajánlja a hazaszeretet ápolását és a kivándorlás elleni elbeszélések közlését. Az ilyen elbeszélésekből néhányat felolvasott s valóban lehetetlennek látszik, hogy azok hatás nélkül maradhatnának. A gazdasági körök és kongresszusok által felajánlt eszközök gyanánt felemliti a következőket: a kisbirtokosok mezőgazdasági hitelének szervezését; a falusi takarékpénztárak reformját; a községi hitelszövetkezetek szabályozását; a jelzálog intézetek összpontosítását; a kisgazdák váltóképeségének szigorítását.

A védelem és okszerű gazdálkodás szempontjából: gazdasági előadások szervezését; gazdasági ismétlő tanfolyamok rendezését; „fogyasztási értékesítő“, termelő, földolgozó és biztosító szövetkezetek fejlesztését; iparágak meghonosítását; gyárak alapítását, a mezőgazdasági kulturának fejlesztését és emelését.

A csonoplai tantestület munkálattal felolvasta Schieber István. A szocializmus terjedéséről szólva, különös figyelmet érdemel ama kijelentése, hogy nyomor, gond és elégedetlen emberek ugyan minden időben voltak, de találkoztak mindenkor nemes lelkek, kik számalommal viseltettek a szegények iránt és meleg felebaráti szeretettel iparkodtak a szegénységet enyhíteni. S minthogy a gyermekek otthon szívják magukba a gazdagok és hatalom elleni gyűlöletet, szükséges, hogy idejében fogjunk hozzá a jellemképzéshez, hogy így erős, jellemben megingathatlan, őszinte polgárokat neveljünk. Értesítsük meg tanulóinkkal, mit tesznek isteni mestertünk ama szavai: Adjátok meg a császárnak a mi a császáré és Istennek a mi Istené.

A nép anyagi helyzetének javítására szükségesnek találja a különféle bázisiparok terjesztését, a gazdasági ismétlő iskolák felállítását stb.

Csálik Károly keletbiai tanító értekezését teljesen reális alapra fektette és a szocializmus terjedését és gyakori kivándorlás okát határozottan a nép szegénységében, a sűrű tapasztalható osztálygöggben és nem kevésbé a hivatalnokok és hatalmasok rossz bánásmódjában véli feltalálni.

Szerinte a bajon csakis a már megkezdett telepítések folytatása és a kincstári, valamint egyházi birtokok kisebb parcellákban való törlesztés mellett eladástól — szóval attól várható, ha a szegény nép földbirtokhoz jut. Mindez azonban nem rajtunk mulik s így az iskola csakis a szülőföld és hazaszeretet ébrentartásával hatbat a gyermekekre és felnőttekre.

Elnök a munkálatok meghallgatása után vita alá bocsátja tárgyat, melyben résztvettek Dér Ferenc, Petényi József és Nagy János tanítók. Dér helyteleníti, hogy a dolgozatok a feladott tételtől eltérve, a tanító társadalmi teendőit is felsorolták, holott az iskola köteleességeiről kellett volna csakis szólaniok. Szerinte a népiskola annyiban nem teljesíti köteleességét a szóban levő tárgyban, hogy az V. és VI. osztályban nem dolgozza fel ama gazdasági anyagot, mely lényegesen hozzájárulhat a nép ismereteinek gyarapításához.

Petényi Dérel szemben épen helyesnek mondja, hogy értekezők a tanítók társadalmi teendőire is kiterjeszkedtek, mert hiszen a tanítónak e kérdésben nemcsak az iskolában, hanem aznnkivül is kell cselekednie. Különösen követendőnek mondja, mit felolvasók a jellemképzés tekintetéből javasoltak.

Nagy János egyleti jegyző Gálik dolgozatára megjegyzi, miszerint az igen szép iránylyal gondosan van összeállitva, csak kár, hogy inkább a törvényhozás mint az iskola s illetve a tanító teendőit fejtegette. A kincstár és hitbizományi birtokok feldarabolása pld. nem esik a mi hatáskörünkbe s hozzá nem volna helyes eljárás, minthogy azok kepezik a legvégső szükségben mentsvárunk és azoknak köszönhető még ama kevés hitel is, melylyel külföldön birunk. Továbbá tagadja Gálikkal szemben, hogy a Németalföldre történő kivándorlás nem volna veszedelmes.

Igenis annak mutatkozik, mert már is nem egy család, ki egy-két éve kinn volt munkában, vonakodik visszatérni és hívja családját, hogy az új hazában végleg letelepedjenek. Főleg kár azokért azért, mert éppen a német elem vándorol ki, mely pedig tagadhatlan, az okszerű gazdálkodáshoz leginkább ért.

H i r e k.

Lapunk legközelebbi száma a kettős ünnep miatt pénteken július hó 3-án jelenik meg.

A zombori iparkiallítás. A zombori iparkiallítás százas bizottsága hétfőn ülést tartott a városháza nagytermében. Ezen gyűlésre a kiállítási elnök meghívta Teltsch Gáspár és 112 társát, hogy véleményüket meghallgassa a kiállítás helyét illetően. A gyűlésen a helykérdés ismét alapos megvitatás alá került. Minthogy az elnöknek álláspontja és a megjelentek egy részének álláspontja között áthidalhatlan ellentét mutatkozott, mert dr. Balogh Ernő a kiállítást csakis a park melletti téren tartotta és tartja megvalósíthatónak, addig a kereskedő osztály és az iparosok egy jelentékeny része az Erzsébet ligetet tartja e célra alkalmasnak, dr. Balogh Ernő a kiállítási elnökségről lemondott. Nagyon természetes, hogy ez a nézetkülönbség csupán csak az elnöki lemondásra vezethetett, magát a kiállítás eszméjét azonban nem érintheti, mert hiszen bizonyára meg lesz a lelkes új elnök, s megmarad a bizottság, mely az ellentéteket ki fogja egyenliten, amit a régi elnök nem tehetett, mert már a kiállítás kezdetekor kijelentette, hogy állását köti a kiállításnak a park melletti részen való megtartásához. — Egyébként dr. Balogh Ernőhöz, a kiállítás volt elnökéhez való benső viszonyunknál fogva fel vagyunk hatalmazva annak a kijelentésére, hogy dr. Balogh Ernő, ha elnöki minőségben többé nem is, de egyébként mindig a leglelkesebben szolgálatára fog állni annak az ideának, amelynek megvalósításához annyira ragaszkodott s amely eszme vezetőségétől való megváltása neki esik legjobban nehezére. — A rendezendő kiállítás érdekében a további komoly munka mellett lapunk szerkesztőjét közgazdasági minőségben, mindig ott fogja a nemes ügy találni.

Királyi kitüntetés. Ófelsége a király dombrádi Nagy Gyula alezredesnek a II. számú esendőrkerület parancsnok helyettesének a Ferenc József-rend lovagkeresztjét adományozta.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Galbavy Flóris zombori pénzügyi titkárt a zombori pénzügyigazgatóságához harmadik helyettes pénzügyigazgatóvá nevezte ki.

Kinevezések. A m. kir. pénzügyminiszter Tóth Ferenc győri pénzügyi fogalmazó gyakornokot a zombori pénzügyigazgatóságához fogalmazóvá, — Gläser Emil nagyszécsényi adóhivatali gyakornokot a bajai adóhivatalhoz adóosztályra nevezte ki.

Kinevezések. A pénzügyminiszter Mérő Géza zalaegerszegi pénzügyigazgatósági fogalmazó gyakornokot a zombori pénzügyigazgatóságához fogalmazóvá, Sternberg Ernő zentai adóosztályt a királyhelmeci adóhivatalhoz ellenőrré, Ungár Zsigmond nyitrai adóhivatali gyakornokot a bajai adóhivatalhoz adóosztályra ideiglenes minőségben és Nagy Kálmán gyakornokot a hódásági adóhivatalhoz adóosztályra nevezte ki.

Athelyezés A pénzügyminiszter Szűts Károly zombori h. pénzügyigazgatót, pénzügyi titkárt a nagyszombathelyi pénzügyigazgatóságához helyezte át.

A honvédség köréből. Fatér Mihál szabadkai 6. honvéd gyalogezredbeli tartalékos hadnagy, dr. Schreiber Mór tartalékos főorvos és dr. Leitner Benjámint tartalékos segédorvos f. évi július hó 1. ével tiszti rendfokozatuk megtartása nélkül saját kérelmükre a honvédség kötelékéből elbocsájtattak.

Vécsey Ervin állapot. Mint örömmel értesültünk, Vécsey Ervin huszár-hadnagy állapotában a szombaton végzett operáció következtében lényeges változás állott be. Ha komplikációk be nem állanak — amitől az orvosok egyelőre nem tartanak — Vécsey Ervin még e héten elhagyja a kórházat. Mindenki örömmel veszi e hírt és őszintén óhajtja az életerős, kedves fiatal ember mielőbbi felgyógyulását.

A szerb nőegylet mulatsága. A jótékony szolgálatában álló egyesület ismét szép tanujelét adja emberszeretetének, midőn a szegény tanulók részére mulatságot rendez és annak jövedelmét nekik biztosítja. Ezen humánus célt szolgáló mulatságot a következő meghívó tudatja közönségünkkel: A zombori szerb jótékony nőegylet folyó évi június hó 28-án vasárnap délután a városi parkban a helybeli gör. kel. szerb leányiskolák szegénysorsu tanulói által készített kézimunkák kisorsolása céljából tombolajátékot rendez, melyre a n. é. közönséget ezennel meghívja. Külön meghívók nem fognak kibocsáttatni. Egy tombolajegy ára 30 fillér, belépti jegyek nincsenek. A tombola d. u. 5 órakor kezdődik. Kedvezőtlen idő esetén a tombolajáték ugyanezen a napon este 8 órakor a Csitaonica alsó termeiben fog megtartatni.

Helyreigazítás. Lapunk múlt számának a Schweidel ünnepéről szóló cikkéből tévedésből kimaradt a zombori jótékony magyar nőegylet négy kiváló urhölgyének Vértesi Karolyne alelnök és Halm Ottóne választmányi tag urasszonyoknak és Baumann Margit, Kirchner Madlainé urleányoknak nevei. Ezen tévedés tudunkon kívül, csakis a bektüldött tudósítás hiányos voltában leli magyarázatát. Készséggel rektifikáljuk multkori hírtünket annál is inkább, mert a nevezett négy urhölgyek a leglelkesebb tevékenységet fejtették ki az estély sikere érdekében.

Meghalt ezredtulajdonos. A pétervárad 70. gyalogezred tulajdonosa báró Philipovics Ferenc de Philipsberg tábornok nagy elhunyt.

Az ideai hadgyakorlatok. A VII. hadtest hadgyakorlatai augusztus hó 19-én kezdődnek Szilas, Nikifalva, Izgár, Jerszeg környékén Krassó Szörény megyében. E hadgyakorlatokon megjelenik ófelsége a király és valószínűleg a német császár is. Honvédeink szintén részt vesz a királygyakorlaton.

Gyászhir. Nagel Sándorné Scultéty Emma urasszony Baján elhunyt. Haláláról vettük a következő gyászjelentést: Alulírottak fájó szívvel jelentik, hogy Nagel Sándorné Scultéty Emma folyó évi június 23-án déli 12 órakor 53 éves korában a haldokló szentségének felvétele után elhunyt. A megboldogultat folyó évi június hó 24-én d. u. 5 órakor adjuk vissza a földnek, 25-én reggel fél 9 órakor pedig szentmisét hallgatunk lelke fűdösségeért a szt. Rókus kápolnában. Baja, 1903. június hó 23-án. Aldás és béke drága hamvaira! Nagel Sándor, férje. Nagel Gyula, Nagel Böske, gyermekei. Özv. Horváth Józsefné Scultéty Janka, id. Szutrély Lipótné Scultéty Leopoldina, Scultéty István, özv. Eötvös Nándorné Scultéty Mária, özv. Török Gáborné Scultéty Vilma, Scultéty János, Scultéty László, Jánosy Boldizsárné Scultéty Ilka, testvérek. Özv. Binder Jánosné Nagel Mária, özv. Lengyel Jánosné Nagel Anna, Kobelrausch Jánosné Nagel Emma, Nagel Róza, Simon Ferencné Nagel Erzsébet, özv. Schmelhauz Ferencné Nagel Matild, a férj testvérei.

Harkányi fürdő. Harkányon a fürdővendégek száma 804.

Százezer koronás alapítvány.

O Becséről írják: A Bácska mult számában már megemlékezett arról, hogy Freund József gyáros és nagybirtokos a községnek egy modern kórház építésére 100,000 koronát adományozott. Erre nézve még következőket tudatom. Városunkban már régen szűkségét érezték egy kórháznak. Freund József a napokban bejelentette az elüljáráságnak, hogy egy kórház építésére 100,000 koronát ad. A kórház építéséhez még az őszön hozzáfognak s jövőre már átadják rendeltetésének. Az építést maga az adományozó fogja vezetni, előbb azonban megtekintik a délvidék több kórházát, hogy a legmegfelelőbbet mintául választassák ki, Freund József még csak 47 éves, tehát javakorabeli férfi. Rendkívüli munkás, szorgalmas ember, de amellet szerény. Munkásai — vagy 60 családnak ad kenyeret gyárában és gazdaságában — igen szeretik. Ő volt az első Bácskában, aki mezőgazdasági családot saját költségén beirtatta az országos eselédpénztárba. Az óbecsei izr. hitközségnek több éven át volt elnöke, elnöksége alatt épült a hatalmas templom, új iskola; a kereskedelmi kört is ő alakította és buzgó elnöke annak, megyei képviselő és a közügyek iránt igazi érdeklődéssel és önzetlenséggel viseltetik. Dr. Balaton Gyula főszolgabíró elnöksége alatt az óbecseiek értekezletet tartottak, melyen határozatba ment, hogy egy nagyobb küldöttség fog tisztelegni Freundnál, hogy a közlakosság háláját tolmácsolja.

Tanítók ülése. Az országos izraelita tanítóegyesület bacsodrogmegeyi köre július hó 2-án d. e. 9 órakor Ujvidéken a lövészkerthben ülést tart a következő napirenddel: 1. Elnöki megoyitó, mondja Erdős Jakab bajai igazgató, elnök. 2. Gyakorlati tanítás, tartja Szántó Edéné a szabadkai áll. tanítónőképző r. tanítónője és gyakorló iskolájának vezetője. 3. A gyermekek hibáiról. Előadja Fürst Salamon ujvidéki tanító. 4. Magyarzsidó ifjúsági irodalom. Előadja Lengyel Manó bajai tanító. 5. Esetleges indítványok, melyek július hó 1-én a jegyzőnek írásban átadatnak. 6. A jövő ülés helyének kitzzése. — Julius hó 1-én este összejövetel, 2-án d. u. kirándulás Kamenicára. Fiökkörünk tagjait kérjük, sziveskedjenek a jövő (1905. évi) ülés helyére nézve érdeklődni és javaslatukat a jegyzővel közölni. Az egyesület elnöke Erdős Jakab, jegyzője Lengyel Manó.

Usztatási gyakorlat. A szabadkai honvéd huszárezred július 10-én Bajára vonul, ahol nagyszabásu usztatási gyakorlatokat fog végezni a nyílt Dunán.

A zombori szociáldemokrata párt ülése. A zombori szociáldemokrata párt városunkban június hó 28-án délután 3 órakor a Szent Háromság téren népgyűlést tart. Erre a népgyűlésre a párt vezetősége a „Bácska“ szerkesztőségét a következő szó szerint közölt levélben hívta meg:

Tek. „Bácska“ Szerkesztőségnek

Zomborban.

A zombori szociáldemokrata párt Szervezet által 1903. évi június hó 28-án délután 3 órakor a szt. háromság téren tartando népgyűlésre a „Bácska“ folyó évi Május hó 5-én megjelent 34. számában „Május elseje“ című cikkben foglalt állítások bebizonyítása véget ezután meghívatik:

Személyes felszólalását e állítások bebizonyítása véget el várva, a Zombori Szociáldemokrata párt Szervezet nevében Tilger Miklós titkar.

Pályázat tanulmányi ösztöndíjra. A zombori izr. nőegylet 400 koronás ösztöndíjalapítványára pályázatot hirdet. Pályázhat a zombori kir. gimnáziumból egyetemi vagy művészeti pályára menő zsidó szegény fiú, és egyetemi, művészeti, műipari, felső kereskedelmi kiképzésre, esetleg tanítói pályára menő zsidó vallásu szegény leány. Pályázni kívánókat felhívom, hogy előmenetelüket és szorgalmukat igazoló iskolai bizonyítványokkal felszerelt kérvényüket f. évi július hó 4-ig nálam nyujtsák be. Zombor, 1903. június 24. Özv. dr. Spitzer Mórné, a zombori izr. nőegylet elnöke.

Gazdasági kiállítás Zentán. A vármegyei gazdasági egyesület a zentai gazdakör közreműködésével f. évi augusztus hó 23 án lótenyésztési jutalomdíjosztást rendez, amelyhez az egyesület minden tagját és a lótenyésztés ügye iránt melegen érdeklődő nagyközönséget tisztelettel meghívja. A díjakat a nagyméltóságú m. kir. földmivélségi miniszterium adja. Díjaztatni csak Bács-Bodrog vármegyei kiscsapatok saját nevelésű állatai fognak, a nagytenyésztők és gazdaszerek állatai díszlevelekkel tüntetnek ki. A kistenyésztők részére kitűzött díjak a következők: I. Sikertült szopós vagy egy évesnél fiatalabb csikóval bemutatott anyakancák számára, melyek jól ápolt erőteljes állapotban vannak és a jó tenyészkanccák kelleivel birnak: I. díj 80 kor. II. díj 60 kor. III. díj 40 kor. IV. díj 20 kor. V. öt díj a 10 kor. II. Három éves kancacsikók számára, melyek kitűnő tenyészképeséget ígérnek: I. díj 50 kor. II. díj 40 kor. III. díj 20 kor. IV. Négy díj a 10 kor. Egy és két éves kancacsikók számára: I. díj 60 kor. II. díj 40 kor. III. díj 20 kor. IV. Négy díj a 10 kor. IV. Egy és két éves méncsikók számára: I. díj 50 kor. II. díj 30 kor. III. Négy díj a 10 kor. V. Három évesnél idősebb mének számára: I. díj 50 kor. II. díj 30 kor. III. Három díj a 10 kor. A díjazásra felvonuló helybeli állatok előzetes napon szóval vagy írásban a zentai gazdakör titkári hivatalánál bejelentendők, a vidékieknél elégséges, ha azok az napon reggel 7 órakor a díjazás megkezdése előtt a helyszínen megjelennek, ahol a zentai gazdakör az összeírásuk és osztályonkénti elhelyezésükről gondoskodni fog. A díjazáson bemutatott állatok megbírálsát, valamint az odaitelt díjak kiosztását a vármegyei gazdasági egyesület és a zentai gazdakör egyes bizottsága eszközözi. A pályázatban csak azon tenyésztők vehetnek részt, akik bélyegtelen hatósági bizonyítvánnyal igazolják, hogy az egy évnél fiatalabb csikóval bemutatott anyakancák a csikó születése előtt már tulajdonukban voltak, illetőleg, hogy a bemutatott 3 éves kancacsikók, 1—2 éves méncsikók és mének az ellés idejében birtokukban volt kancától származnak és általuk neveltettek. A díjazás kezdete reggel 9 órakor.

Értesítés. A gőzgépezők és kazánfűtők képesítő vizsgái Szegeden július hó 5-én délelőtt 9 órakor fognak megtartatni. Vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. kertületi iparfelügyelőséghez (Szilágyi-utca) küldendők.

Műszaki tanulmány a Tiszán. A tiszavölgyi társulat tagjai közül, gróf Szápáry Gyulával az élén, jönnek le számosan a Tisza védgátjainak megsemmisítése és tanulmányozása végett. A társaság, melynek sorában lesznek Kvassay miniszteri tanácsos, Bulyovszky és Linz osztálytanácsosok, Szolnokról indulnak Szegedre, ahol kiváló műszaki emberek Rőck István műszaki tanácsos, Csernovits Agenor társulati igazgató, Malina Gyula főmérnök és mások csatlakoznak. A többi közt megsemmisítik a Ferenc-csatorna torkolatát és a nevezetes zsilipeket Obecsénél és úgy folytatják utjukat Titelig.

Munkáslakások. Vármegyénkben az állam is segítette anyagilag a munkáslakások építésére irányuló törekvéseket. 20,000 korona segélyt kapott, mely összegből Obecsének 3000, Petrovostellónak 1000, Torzsának 1000, Ujszivacnak 1000, Báthmonostornak 2000, Bácsmadarásnak 2000, Baracsának 800, Dautovának 800, Bácsalmásnak 1400, Overbásznak 1000, Zentának 4000 és Bácskulának 2000 korona jutott.

A vasárnapi munkaszünet új rendje. A hivatalos lap vasárnapi száma közli a miniszter június 13-iki rendeletét, melylyel a kormány a vasárnapi munkaszünetről szóló összes rendeleteket megsemmisíti s a munkaszünetet szabályozza. Az új rendelet szerint vasárnap is végezhető a következő ipari munkák: borbély- és fodrász-ipar, temetkezés ünnepekre való díszítés, vasuti, hajózási és postai üzemek, anyag-, edény-, mész- és téglabetét, borraktárakban és pincékben a stürgős javítások, bőriparban és bőrkavarás és forgatás (ez utóbbi csak reggel kilencig), cukorgyártás és finomítás, eceterjesztés, kenderáztatás, ha halaszthatatlan, kertészeti iparban, ami félbeszakíthatatlan és stürgős, petróleum finomítás, ha halaszthatatlan nem tűr, gabona őrlés, (malmok), papirgyártás, amennyiben halaszthatatlan a munka, pótkávégyártás, (de csak őszszel), szalámigyártás, sajtkészítés és vajgyártás, (de csak, ha a munkaszünet miatt az anyag romlanék) selyemgubó kezelés. A félbeszakítást nem tűrő munka meg van engedve a serfőző maláta- és szeszgyártásban, kékfestésben, tészta- és üvegyártásban, vegyészeti iparban, vas- és acélgyárakban, vasedényiparban és a villamos erőt előállító telepeken; ez utóbbi iparágban minden munka meg van engedve. Nem vonatkozik a munkaszünet a baromfi-hizlálásra, az úgynevezett bucsucikkek árusítására, cukrász-, mézeskalácsos- és fényképész-iparra, élő állatkereskedésre, robbanó anyagok és hirlapok szállítására, a hirlapok árusítására, jég- és maceszgyártás és árusításra, fürdőintézeti munkákra, kenyér, péksüttemény, tej és gyümölcs árusítására és szállítására (e célra azonban a pékműhelyek személyzete nem alkalmazható), a kofalkodásra, lakások stürgős címfestésre, hatósági nyomtatványok, színlapok, műsorok és gyászjelentések nyomdai előállítására, szódavizgyártására és kereskedésre és természetes virágok árusítására. A fogadóokban, vendéglőkben, sör-, pálinka és bormérőkben, kávéházakban és kávémérőkben nincs vasárnapi munkaszünet. Vásárok napján az ipari és kereskedelmi árusítás meg van engedve. Az ország szélein, a határtól tíz kilométerig csak vasárnap délután öt órakor kezdődik a munkaszünet. — Déli tizenkét óráig szabad: borbély- és fodrász-ipar (azontul csak magánlakásban), burgonyazúzó-ipar, gépiparban a stürgős javítás, gyorsárú fuvarozása, (ha a vonat 12 óra után érkezik, akkor később is szabad a munka) kézi zálogüzlet, kisiparban a stürgős javítás, pékipari munka, (de csak 10—12 ig, az alkalmazottnak külön díjazásával s csak magánosok által vitt tészta- és husneműek kistűzésére), mészáros, hentes és kolbászkészítő ipar, sertéshizlálás. Június és júliusban a 20,000 lakosnál népesebb városokban a gépipar, zálogüzlet, kisipari javítás, mészáros- és hentesipar csak délelőtt tíz óráig folytatható. Déli tíz óráig szabad: élelmi cikkek árusítása és szállítása, szatócsipar, pékipar. Délelőtt kilenc óráig szabad az iparszerű ablaktisztítás és szobabeerendezés. A munkaszünet véget ér: hétfőn hajnalban 1 órakor az élelmiszerek iparágaiban, (a pékipart kivéve,) reggel 3 órakor a fuvarozásban, reggel 5 órakor a vendéglős, pálinka- és kávémérőiparban s reggel 6 órakor minden iparágban. A pékek a kemencefűtést házi cseléddel, (de nem pékipari munkással) bármikor végezhetik. Önálló kisiparosok, segédek vagy inasok igénybevétele nélkül lakásukon vasárnap is dolgozhatnak. Oly iparágokban, me-

lyekben a munka vasárnap is végezhető, a munkaadó köteles minden alkalmazottnak minden hónapban egy teljes, vagy minden kéthétben fél vasárnapon munkaszünetet adni.

Versenyfuttatás a vicinálisal. Sevcics Márton zombori lakos akarta lefőzni a Gákovára igyekvő vicinális. Ezer koronát érő két ló volt könnyű kocsija elé fogva, melyen a gazdán kívül még egy 17 éves suhanc ült. Az országot mellett haladó vicinális sínparon meghallotta a gazda a vonat kerekének dűbörgését. Meglassította lovainak ügetését addig, míg a vicinális utól nem érte. Mikor azután már mellette pöfékelt a vonatot vonó gép, Sevcics Márton kicsinylőleg nézett az erőlködő masinára, mely szinte megnyulott a vontatásban. A másik pillanatban megeresztette a gyeplőszárakat, közéje subintott a lovainak, melyek vágatva ragadták maguk után a könnyű terhet. Hasztalanul is erőlködött a masina, több lóhosszal Sevcics fogata járt elől. A gazda kicsinylőleg fűtyült a vicinálisnak, tizes lovai vágattak. Hanem az elbizakodottság mindig a bukást előzi meg. Nem elégedett meg azzal, hogy elhagyta a vonatot, hanem a 17-es órháznál, ahol az országot átszelte a sínparokat, a masina előtt akart elvágatni. Hasztalanul fityegett ott a felirat: „Vigyázz, ha jön a vonat“, meg akarta mutatni, hogy amolyan elhagyott vicinális neki nem imponál. Most már hiába fűtyült vissza a gépész; a gazda még egyszer a lovai közé csapott. A két szép pára örült vágatással igyekezett át a síneken. De ebben a pillanatban a gép is odaért és a két lovat agyonzúzta, a kocsit pedig összetörve néhány méternyire dobta el magától. A gazdának és a kocsin ülő suhancnak kisebb zúzódásokon kívül szerencsére semmi baja sem történt. A vonat azonnal megállt, fölvették a gazdát, aki semmi áron sem akarta megmondani a nevét és bevitték Gákovára. És most nemcsak az ezer koronát érő lovait bánhatja, hanem meg is büntetik; mert ha a gép az erősen vasalt kocsit éri, menthetetlenül kisiklik vonatostól együtt és 35—40 ember veszedelembé kerül.

A lócsiszár. Kuláról írják, hogy ott a vasárnapi vásáron egy lócsiszár, műnyelven „bulézó“ Császár Illés alaposan becsapott egy kulai németet. Két rossz lovat vitt a vásárra és mint rendesen, most is talált egy szerencsétlen embert, ki cserébe adta a 2 jó lovat az ő két rossz gebéjéért 400 korona feiadással. A bulézó átvette a két lovat, de azért a 400 koronát elfeledte átadni, ki Császárt feljelentette. Körözik.

Vasári lopás. Moholról írják: Eladta a tehenét egy moholi ember a vásárban s átiratás végett a „pakszust“ beadta és elment áldomásra. Nagyon vig volt. Egy szemfüles ezt kileste, odament a kocsin ülő és férjére várakozó asszonyhoz és azt mondotta, kiáltották már a nevüket a „pakszus“ kiadásánál. Az asszony odament és furakodott a nagy tömegben, ezt a szemfüles felhasználta, a zsebéből a kendőt kicsente, melyben 52 korona volt. A férj a vételárát elitta és így se pénz, se posztó — akarom mondani tehén.

A fürdés áldozata. Életével fizetett meg a napokban a fürdés élvezetért Csanád László obecsei iskolás fiú. Pajtásaival a Tiszába ment fürdeni, miközben valószínűleg izomgöres folytán a víz alá merült és többé nem volt képes a felszínre vergődni. A szerencsétlenül járt gyermek holtestét másnap fogták ki a Tiszából és szülei lakására szállították.

Bajuszper. Furcsa esetben fog legközelebb ítélkezni egy vidéki járásbíró. Egy német község nagyvendéglőjében jókedvű társaság borozgatott. Az egyik német polgár Durholcz Flórián, kinek nagy bozontos bajusza van, egyszerre csak elkezdte: Elmebetsz Albert András a csupasz száddal, nem leszel sohase magyar, mert az igazi magyar bajuszt hord. Albert nem haragudott. A bajuszos polgár oda fordul Alberthez:

— Nézd Albert, odaadom a fél bajuszomat 200 koronáért.

A német mosolygott, firkészeve körül nézett, majd odanyújtotta a kezét:

— Áll az alku. Fél bajuszodat leberetváltatod. Ezért kapsz 200 koronát. Aki megszegi a fogadást, dupláját fizeti.

A vig társaság mulatott a furcsa tréfán, de a fele sem volt tréfa, mert Albert András nyomban elővette a nagy bugyellárisát és lefizette a 200 koronát. Azután tovább mulattak, fecerunt magnum áldomás. Durholcz Flórián jól aludt mámoros fölél és mikor délfelé fölbredt, menten eszébe jutott a furcsa fogadás. Nézte, nézte a bajuszt, talán százszor is végigsimította, már készülődött, hogy levegye, de nem, hozzá se szive, se ereje, szeméből ki is csordult egy nagy könnycsepp. Mégis csak sajnálta. A falu csúfja lett volna — „Flórián ohne Schnurbart“. Elővett 200 koronát és két esküdtel elindult Albert lakására, hogy a pénzt visszafizesse, mivel nincs szándékában a fogadást beváltani. Igen ám, csak hogy a bajusztalan nem állt rá, — követelte, hogy vegye le a fél bajuszt, vagy fizesse meg a dupláját. Durholcz azonban nem volt hajlandó az összeget megfizetni. Albert András kapta magát, ügyvédet vallott és Durholczot bepörölte. Most érdeklődéssel várják a bíróság ítéletét a bajuszpörben.

Allást keres egy 36 éves magyar, német és szerb nyelvet beszélő egyén. Mindennemű állást elfogad. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Ujság nélkül ma már művelt ember igazán nem élhet. Legyen a gazdának bármennyi a teendője, válságos belső és külső politikai események között még sem zárkoztatik el az ujságolvasás elől ő sem. Ily körülmények közt valóban nem is szükséges a magyar olvasókörzéség figyelmét külföld felé irányítani arra, hogy új évszázad küszöbén állunk. Erre való tekintettel egyszerűen utalunk arra, hogy ma napilapjaink közt legfigyelmesebb, leghasznosabb, legszabadlelvűbb tagadhatatlanul a Pesti Hirlap. Jó politikájával a legváltozatosabb tartalmat egyesíti, úgy hogy ma legtöbb olvasni valót ad lapjaink között. Egy napilap sem jelenik meg napról napra oly terjedelemben, mint a Pesti Hirlap (28—32 oldal); vasárnapi és ünnepi számai pedig egész kötetek. S bár e szerint az olvasó előfizetési árért (negyedévre 7 kor., egy hóra 2 kor. 40 fil.) legtöbbet ad, rendkívüli kedvezménytül a karácsony előtti héten nagy képes naptárt is ajándékoz minden előfizetőjének. Azért hívjuk fel erre most a figyelmet, mert a Pesti Hirlap nagy képes naptárát 1904-re csak azok kapják meg, akik legalább július óta szakadatlanul előfizetői a lapnak. Hölgy-olvasóinak pedig kedvezményes áron küldi a Divat Szalon című, kéthetenként megjelenő divatújságot, melyet elismerten igen praktikus szerkeszt Szabóné Nogáll Janka, a jeles írónő. A Pesti Hirlap előfizetői ezt a kitérdő divatlapot negyedévi 2 koronáért rendelhetik meg. Levelezőlapon kifejezett óhajra mutatványszámokat is küld a Pesti Hirlap kiadóhivatala (Budapest, V., Váci-körút 78.).

Tizenkét ajándékkönyv. Ez az a páratlan kedvezmény, amiben a Magyar Hirlap az előfizetőit karácsonyra részesíti. Tizenkét gyönyörű irodalmi alkotás, elsőrangú hazai és külföldi írók művei — jobbára érdekesítő regény — tehát egy egész kis könyvtár a Magyar Hirlap meglepően bőkezű ajándéka a saját közönségének. Ahány hónapig egyévben előfizetője valaki a Magyar Hirlapnak, annyi kötet remekszép könyvre tarthat igényt karácsonykor. Aki például július elsejétől kezdve járattja a lapot december végéig, annak a kiadóhivatal annak

idején hat kötet regényt küld. Magától értetik, hogy az egész éves előfizetők, ha mindjárt csak havonként küldik is be az előfizetési pénzt, tizenkét könyvet kapnak. Ezek közül az ajándékkönyvek közül egy föltöbb érdekeseget már most, július elején szétküld a Magyar Hirlap előfizetőinek. A Magyar Hirlap ismét bámulatos, szinte rendkívüli munkát végzett a sajtószolgálat terén. Utolérhetetlen volt abban, ahogy a világraszóló s annyi izgalmat okozott szerb királydrámáról a legpontosabban s a legrészletesebben tájékoztatta olvasóit. Minden adata bő és kimerítő s amellet teljesen igaz volt. A hírszolgálat legmagasabb színvonalán állott ezuttal is a Magyar Hirlap, mint általában mindig. Ez a pontosság, megbízhatóság és szavahihe-tőség jellemzi a Magyar Hirlapot minden tekintetben. Miudent a közönségért! ez jel-szava a Magyar Hirlapnak. Ezt találjuk a politikájában, amely rendithetetlenül szabad-elvű és demokrata. Ezt minden akciójában, mely feltétlenül a magyar érdekek védelmében csucosodik ki. A Magyar Hirlap teljesen szabad és független minden párttól, osztálytól és érdekcsoporttól. Egyetlen vezérelve az igazság. Egyetlen célja, hogy önzetlenül tegyen szolgálatot a közügynek, főképen pedig a magyar ügynek. Munkatársai a legjelesebb írók és hírlapírók. Cikkei ennél fogva rendkívül érdekesek, alaposak és minden irányban tökéletesen tájékoztatók. A Magyar Hirlapot minden közleményében a jó izlés és a tiszta erkölcs vezeti. Hogy mennyire kedvez közönségének, azt azzal a nagy változatos-sággal is bizonyítja, amely hasábjain annyira szemlélhető. A rendes újságrovatokon kívül, melyek mind bőveket s tartalmasak, van a Magyar Hirlapnak vasárnaponként „Asszonyok rovata“ című érdekes cikksorozata, főképen nők számára. „A társaság“ rovatban mulatató olvasmányt talál az olvasó. A „Köz-igazgatás“ című rovat közlései pedig a legnagyobb szakavatottsággal ölelik fel az idevonatkozó kérdéseket. A Magyar Hirlap nevének megfelelően, minden ízében teljesen, tökéletesen, osztatlanul magyar! Ami magyar ügy és magyar érdek, annak nincs hibe, kitartóbb szószólója a Magyar Hirlapnál. Tizenkét ajándékkönyvet küld még más értékes kedvezményei is vannak a Magyar Hirlapnak. A Magyar Hirlap előfizetői kedvezményes áron kapják meg a Divat Szalont negyedévre 2 koronáért. A legjobb Képes gyermeklapot negyedévre 1 koronáért. A kitérdő képes hetilapot, az Ország Világot negyedévre a Magyar Hirlappal együtt 9 korona 50 fillérért. A „Szerkesztői üzenetek“ rovatában minden előfizető pontos és lelkiismeretes felvilágosítást kap bármely komoly, bizalmas kérdésére. A Magyar Hirlap előfizetési ára: negyedévre 7 kor., félévre 14 kor., egy hónapra 2 kor. 40 fil. A Magyar Hirlap kiadóhivatala V., Honvéd-utca 10.

HIRDETÉSEK.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

2436. kig. 1903.

Pályázati hirdetmény.

Tovarisova községénél lemondás folytán megüresedett irnok végrehajtói állásra ezennel pályázatot nyitok. Evi javadalmazás 600 korona, mely havi előleges részletekben lesz kiszolgáltatva.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy felszerelt kérvényeiket hozzám **folyó évi július hó 15-ig** terjesszék be.

Palánkán, 1903. évi június hó 15 én.

Hipp Dezső,

főszolgabíró.

3—3

Olcsó ház.

Egy a belvároshoz közel levő ház szabad kézből eladó, a mely vendéglőnek is megfelel, gyönyörű kerttel, két háztelekkel, évi házbér jövedelme 530 frt. Fizetési feltételek 29 $\frac{1}{2}$ évre.

Bővebet Zrinyi-utca 172. sz. 3—1

791. sz.

1903.

PÁLYÁZATI HIRDETÉNY.

Szilbás község előljárosága a lemondás folytán üresedésbe jött községi rendőrfelügyelői állásra ezennel pályázatot hirdet. Felhívja ennek folytán pályázni óhajtókat, hogy kellően felszerelt kérvényeiket a palánkai járás főszolgabírójához **folyó évi július hó 10-ig** annál is inkább adják be, mert a később érkezők figyelembe nem fognak vétetni.

Az állás javadalmazása évi 576 korona készpénz fizetés csizmáú kivül egyenruházat és teljes felszerelés.

Szilbás, 1903. évi június hó 22-én.

Szalay Dezső,

h. jegyző.

Pettyanszki Misa,

biró.

739. sz.

1903.

Pályázati hirdetmény.

Wekerlefalva községében lemondás folytán megüresedett gyalogrendőrfelügyelői állásra pályázatot nyitattik.

Felhívattak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a községi rendőrségi szervezési szabályrendelet 7. §-ában előirt, szabályszerűen felszerelt, magyar honpolgárságukat, életkorukat, erkölcsi magaviseletüket, egészségüket s a magyar és német nyelvet és írásban tökéletes tudását igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket alulirt községi előljároságnál **folyó évi július hó 15-ig** nyujtsák be, mivel a később beérkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Javadalom: havi utólagos részletekben fizetendő évi 600 korona, melyből a megválasztandó a ruházatot önmaga tartozik beszerezni, a fegyverzetet és egyéb felszerelést azonban a község szerzi be.

Wekerlefalva, 1903. június hó 16-án.

3—2

Az előljároság.

4137. sz.

1903.

Pályázati hirdetmény.

Bácskula községben üresedésben levő újonnan rendszerezett két lovasrendőri állásra ezennel pályázat hirdetettik.

Ezen állások egyenként 600 korona fizetés, 70 korona lakbér és 320 korona ló-tartási általánnyal vannak egybekötve.

A megválasztandó egyén felszerelését a községtől kapja, ruházatot azonban sajátjából tartozik beszerezni.

Megjegyeztetik, hogy ezen állások egyikére csakis Bácskula községnél tényleges szolgálatban álló gyalogrendőrök pályázhatnak.

Felhívattak mindazok, kik ezen állásokra pályázni kívánnak, hogy abbéli kérvényüket, fedhetlen előéletüket, magyar honosságukat igazoló községi, egészséges voltukat és védkötelezettségük elégtételét tanúsító bizonyítvánnyal felszerelve alulirt községi előljároságnál **folyó évi július hó 10-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Bácskula, 1903. évi június hó 18 án.

3—2

Az előljároság.

Tanonc kerestetik.

Egy jó házból való fiu tanoncul felvétetik Metz József fűszerkereskedésében Zomborban.

3-3

Hirdetmény.

A bukin—palánkai m. kir. állami csikótelep csikóállományából 66 darab két és fél éves herélt csikó **folyó évi július hó 14-én délelőtt 10 órakor** Németpalánka községben (a róm. kath. templom mellett levő térségen) szóbeli árverés útján el fog adatni.

Bővebb felvilágosítással a bukin—palánkai m. kir. állami csikótelep intézőségé szolgál.

Budapest, 1903. év június hó.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

375. sz.

eln. 1903.

Arlejtési hirdetmény.

Ujvidék szab. kir. város polgármestere részéről ezennel közbírré tétetik, hogy az „Örménytöltés“ 800 m. hosszú és a pirosi ut 1000 m. hosszú egy részének kiépítésére s a szükséges munkák és szállítások biztosítása céljából **1903. évi július hó 10-ik napjának d. e. 9 órakor** zárt írásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

A biztosítandó munkák és szállítások feltételei, egy a tervek és költségvetések a városi mérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt betekinthetők.

A zárt írásbeli ajánlatokban munkanemenként tüntetendők ki a különböző munkanemek és szállítványok vállalati egységei számaival és betűkkel.

Kötelesek vállalkozók ajánlatukban felmutatni, hogy mily kőanyagot óhajtanak alkalmazni s ezen anyag minőségének megítélhetése végett a kir. József műegyetem műszaki mechanikai laboratóriumával kapcsolatos kísérleti állomáson végzett szilárdsági kísérleti eredményről bizonyítvány csatolandó.

Az ajánlat minden utzakasra külön-külön teendő és az ajánlathoz az ajánlati összeg 10% a a bánatpénzül készpénzben vagy óvadékképes papirokban csatolandó.

A határidőn túl vagy táviratilag érkező, vagy nem szabályszerűen felszerelt ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A benyújtott ajánlatok minden irányban tehető mérlegelése alapján való szabad választó jogát fenn tartom magamnak.

Ujvidék, 1903. évi június hó 21-én.

Szalay Lajos,

kir. tanácsos, polgármester.

PORTER SÖR

saybuschi főhercegi sörfőzdéből

gyomorbetegék részére.

Pezsgő borral kitűnő.

1 üveg 60 fillér.

Borecet fehér

tiszta borból készítve.

1/2 lt. 40 fillér.

Kapható:

Ifj. Heindlhofer Róbert

fűszer- és csemege-kereskedésében

*6

ZOMBORBAN.

4438. sz.

tkvi 1903.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Hermann és Weisz eszéki cég végrehajthatónak Budimlits Koszta és neje végrehajtható szenvedők elleni 343 kor. 49 fillér és járuléka, továbbá Petko Antal csatlakozó végrehajthatónak 277 korona 53 fillér tőke és járuléka, végül Sztójsits Pál csatlakozó végrehajthatónak 600 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtható ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, Zomborban fekvő a zombori 1609. számú betétben foglalt jelenleg kiskoru Budimlits Koszta és neje Uvalits Anna nevének álló A. 1. sor. 3094. hrsz. 568. ö. i. sz. ház és 236 □ öl beltelekre 3600 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az utóajánlati árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1903. évi július hó 29-ik napján délután 3 órakor** a telekkönyvi hatóság árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul azonban 500 kor. utóajánlati összegben alul eladatni nem fog.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 360 kor. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Zomborban, 1903. évi május hó 29-én.

A zombori kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,

kir. tszéki bíró.

469. sz.

1903.

Pályázati hirdetmény.

Bácsnovoszellő községében leköszönés folytán megüresedett s havi utólagos részletekben fizetendő évi 456 kor. javadalmazással egybekötött gyalogrendőri állásra pályázatot nyitunk.

A kik ezen állást elnyerni óhajtják, azok kérvényüket szabályszerűen felszerelten alulírott előjárásához **folyó évi július hó 7-ig** biztosan benyujtsák, mert a később érkezőket figyelembe nem vesszük.

A rubázatról a rendőr, míg a felszerelésről a község tartozik gondoskodni.

Bácsnovoszellő, 1903. június hó 20. án.

Fejes Ágost,

jegyző.

2-2

Hügl János,

bíró.

Alkalmazást nyerhet.

A községi jegyzői teendőkhöz és anyakönyvvezetésben teljesen jártas, józan és tisztességes magaviseletű és szépirásu egyén 40 korona havi díj, — lakás, mosás és világítás nélkül — teljes ellátásért. Felszerelt kérvények alulírott jegyző címére **folyó évi június hó 30-ig** beküldendők, az állás azonnal elfoglalandó.

Bajsa, 1903. évi június hó 16-án.

Szilvász János,

jegyző.

3-3

1043. szám.

tkvi 1903.

Árverési hirdetmény.

A hódásghai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zsabayác Pájáné szül. Pavlity Máca végrehajthatónak Szavin Kriszta férj. Danilov Miláné végrehajtható szenvedők elleni 120 kor. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtható ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásghai kir. járásbíró) területén lévő, Bogyán községben fekvő, a bogyáni 156. sz. betétben A. 1. sor. alatt foglalt, Pavlity Máca férj. Szavin Sztevénné és Szavin Kriszta férj. Danilov Miláné nevének álló és 62 frt 20¹/₂ kr. 5%-os váltásértékével terhelt 1605 hrsz. 778 □ öl területű egész szántóra 160 koronában; a bogyáni 191. sz. betétben A. I. 1-2. sorsz. 86-87. hrsz. 45. ö. i. sz. ház, 109 □ öl udvar és 209 □ öl kertből, egy a 3. sorsz. 2/460-ad rész legelő jutalékból Szavin Kriszta férj. Danilov Miláné megillető 2/20-ad rész jutalékára a 791 koronában megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1903. évi július hó 18-ik napján délután 2 órakor** Bogyán községében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Hódásghon, a kir. járásbíró mint tkvi hatóságnál, 1903. évi április hó 18. án.

Szabó Imre,

kir. járásbíró.

Bámulatos olcsó árak!

Budapesten egy nagy üzlet vétele folytán van szerencsém a mélyen tisztelt hölgyközönség szives figyelmét felhívni

bámulatos olcsó árúimra,

ugymint:

Szintartó Zephirek minden színben 14 kr métere.

„ ered. ang. Zephirek minden színben . . . 30 „ „

„ „ franc. Batisztok minden színben . . 35 „ „

Angol és honi gyártmányu 125 ctm. széles **női kelmék** 48 krajcártól kezdve.

Divat-napernyők legnagyobb választékban.

Selyem napernyők 1.20 krajcártól kezdve.

Tuna Gusztáv és Társa

„Párisi áruhaza“ ZOMBORBAN, a Korzón.

*10

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.